

goli. Želodi so podolgasti orehki, ki stojé v lesnatej skledici, navadno po tri do dvanajst skupaj, ki dozoré meseca septembra ali oktobra. Z želodom pitajo prašiče. Ježice in šiške, ki se napravijo, ako osa ježarica list nabode, rabijo se v barvariji. Ježarica namreč s svojim tenkim, zakriviljenim bodalcem vsadí jajce na dno skledice, kjer sedí mlad želod. Vsled te rane se spači plod, ter namesto želoda postane neka gubata stvar, ki se ježica imenuje. Ježice jeseni pocepajo z dreves, ljudje jih pobirajo, zlasti po velikih hrastovih gozdih na Ogrskem, Hrvatskem in v Slavoniji, ter jih prodajajo za strojenje volovskih kož. Druga taka živalca je osa šiškarica, ki se zabada v hraste in dela šiške, rekši: okrogle gladke izrastke z majheno luknjico, skozi katero izleze žuželka. Šiške se rabijo za čreslo in tudi za tinto.

Hrastom škodujejo miši, veverice in šoje, ker seme pobirajo; a tudi divja in goveja živina jim dela mnogo kvara, ker objeda mladike in ogloje skorjo pri mladikah. Treba je tedaj čuvati mlade hrastiče pred divjo in domačo živino.

A. B.

Razne stvari.

Drobtine.

Mladini.

Zgodaj svet ti vse obeta,
Kar srce si poželi,
Varji brez sadú se sveta,
Sad osreči, cvet slepi!

S.

(Skrb za zdravje.) Ako čutiš, da nijsi zdrav, lézi v posteljo in počivaj. Ne jej ničesar razven dobre juhe. Ako si žejen, pij vodo, a ne preveč mrzle. Ako ti je vroče, pomešaj v vodo malo kisa (jesiha), ter tako pij. Ako ti še nij odleglo, pošlji po izurjenega zdravnika, in varuj se vsakoršnih mazačev, ki potujejo od vasí do vasí, prodajajoč različna zdravila, da takó nevedne ljudi varajo.

Kratkočasnica.

* Sodnik: „Vi ste tedaj óni lopov, ki je v krčmi pri županovih ukradel celo pleče (šunko)?“

Tat: „Da, gosp. sodnik, res je, da sem ukradel pleče, tega tudi ne tajim, a samo to prosim, da bi pomislili, da sem bil strašno lačen, in

pleče je tako lepo izgledalo in dobro dišalo; kaj stavim, ako bi bili vi v mojej koži, bogami, da bi bili tudi v to storili.“

Nekaj za kratek čas.

(Začaran kamen.) Vzemi apnenast kamen in deni ga v kakoršno koli zeló ostro kislino, in kamen se sam o sebi vedno vrtí v okroglu.

(Začarana ruta.) Vzemi ruto in reci, da je začarana, ker nema na vsem svetu nihče take rute, da ne bi zgorela, ako jo zažgeš. A ruta ne zgorí, ako jo poprej premočiš z vodo in potlej v spirit pomočiš.

Kmetska vremenska prorokovanja za veliki srpan.

Če se megla zjutraj v zrak vzdiguje, slabo vreme napoveduje; če pa zemlja meglo posrka, lepo vreme na vrata trka.

Če se avgusta po gorah kadi, kupi si kožuh za zimske noči.

Velike maše solnce dá dosti vina sladkega.

Sv. Jerneja meglice (24.), spijéjo strd za potice.

O porejunkli če vročina, huda bo prihodnja zima.

Svetega Lovrenca grozdje mehkó; vincear obeta si vino sladkó.

Šent Jerneja če je slana, bo gotov še z jala vrana.

Dež na svetiga Janeza glave, rad stori orehe piškave.

Zabavna naloga.

Polóži 9 kart jedno k drugej v tri vrste takó, da imaš v vsakej vrsti po 3 karte; potem položi še 3 karte, a to takó, da če se vrste štejejo od leve proti desnej ali od vrha niz dolu, vsaka vrsta ima po 4 karte. Kako se te naredi, kaže naslednja rešitev:

Rešitev.

		e
	b	
a		

Omenjene 3 karte se položé na karte, zaznamovane s črkami a, b, c.

Uganke.

1) Kdo zna zidati most brez lesá, kamena in železa?

2) V vodo rudeče, a iz vode črno. Kaj je to?

3) Kateri jezik se ne giblje in ne govorí?

4) Gre skozi okno in ga ne odpre. Kaj je to?

5) Kdo se glasi skozi kostén plot!

6) Kaj je črneje od krokarja (gavrana)?

7) Kje začenjajo mlade race plavati?

8) V katerem mesecu ljudje najmanj jedó?

9) Po dnevi škriplje, po noči počiva. Kaj je to?

10) Po vodi plava kakor goska, a goska nij. Kaj je to?

11) Solace me je izpeklo, a tvoja noge me je zdrobila. Kaj je to?

12) Kdo največ skače?

13) Kdo ima kapo, ki je nij nikoli kupil?

14) Kdo se je rodil kakor učen tkalec?

15) Česa je treba pri vsacem delu bodi si petek ali svetek (praznik)?

16) Kateri pes ne čuva hiše?

17) K-daj se gosi najbolj bojé lisice?

18) Nem, slep in mrtev sem, pa ti vendar govorim. Kdo sem?

(Odgonetke uganek v prihodnjem listu.)

Slovstvene novice.

* Hanani, ali poslednje dni v Jeruzalemu. Spisal E. Guenot; poslovenil F. Jaroslav. Tako se imenuje lična 170 strani debela knjižica, primerna za farne in šolske bukvavnice. Cena 30 kr.

* Zadnji dnevi v Ogleju. Izviren roman iz petega stoletja. Spisal Alojzij Lukovič, imenuje se 172 strani debela knjižica, ponatisnena iz „Slovenca“, katero priporočamo v nakupovanje farnim knjižnicam in bolj odraslenej mladini. Cena 30 kr.

Obe knjižici ste prišli na svetlo v Blaznikovej tiskarni in se dobivate pri opravnosti „Slovenca“ po zgoraj omenjenej ceni.

* Trdo vezani „Vrtci“ od poprejšnjih let se še dobé po naslednjej ceni:

Vrtec od 1874. leta za 1 gld. 50 kr.

Vrtec „ 1875. “ “ 2 “ — “

Vrtec „ 1876. “ “ 2 “ — “

Vrtec „ 1877. “ “ 2 “ 20 “

„Vrtca“ od 1871. 1872. in 1873. leta nemamo več.

Gledališke igre za slovensko mladino.

Prvi zvezek, obsezajoč igro: „Star vojak in njegova rejenka,“ dobiva se za 18 kr.

Uredništvo „Vrtčovo“.

LISTNICA. Gosp. A. K. v Lj.: Vaša pesen „Junakova mati“ nišče ugodna za natis. — R. E. v Lj.: Poslane pesnice Vašega prijatelja M. ne ustrezajo našemu listu. Tudi bi jim treba še mnogo poprave. — And. Močnik, učit. na Holmu: Poslali nam ste naročino za II. polletje, a naročino smo užel prej prejeli za vse leto; zato naj Vam smo vpisali 1 gld. 30 kr. za prvo polletje prihodnjega leta 1879. Bog nam ga daj zdravim doživeti! Srčen pozdrav! — J. L. v Lj.: Primerrega gradiva nam za „Vrtec“ vedno primanjkuje, posebno podrobnih stvari. — J. L. v K.: Hvala Vam za priporočilo, ki ste ga priobčili v „Soči“; a osal je žalibog brez vsega uspeha.